

Πρεβεζάνικα Χρονικά

Αρ. 53-54 (2017)

ΠΡΕΒΕΖΑΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ, 53-54 (2017)

ΠΡΕΒΕΖΑΝΙΚΑ
ΧΡΟΝΙΚΑ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΠΡΕΒΕΖΑΣ
Περίοδος Β', Έτος 34^ο, Τεύχος 53-54

Αφιέρωμα στον Κ. Γ. Καρυωτάκη

Πρόβλεψη 2017

Ύστερα άνοιξε η Αυστραλία

Ειρήνη Καλέντζη

doi: [10.12681/prch.28347](https://doi.org/10.12681/prch.28347)

Copyright © 2017, Ειρήνη Καλέντζη

Άδεια χρήσης [Creative Commons Αναφορά 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Καλέντζη Ε. (2017). Ύστερα άνοιξε η Αυστραλία. *Πρεβεζάνικα Χρονικά*, (53-54), 359–362.
<https://doi.org/10.12681/prch.28347>

Ειρήνη ΚΑΛΕΝΤΖΗ

Ύστερα άνοιξε η Αυστραλία

Και ήταν το χίλια εννιακόσια πενήντα οχτώ όταν έσκασε σαν βόμπα στα παιδικά μας αυτιά η είδηση πως η ξαδέρφη μας, η Μάνθα, που τόσο μας αγαπούσε και την αγαπούσαμεν, θά 'φευγε για την Αυστραλία. Και ενώ οι μεγάλοι μιλούσαν γι' αυτό, εμείς τα παιδιά άχνα δε βγάζαμαν, μονάχα προσπαθούσαμεν μέσα από αυτά που ακούγαμαν να μαντέψουμε!

Ακούγαμαν πως εκεί στην Αυστραλία που θα πήγαινε, θα την περίμενε ένα καλό παιδί από τον Παλαιρόφορο, ο Νίκος, και ότι θα τον παντρευόταν. Καταλαβαίναμαν μάλιστα, από τις λίγες κουβέντες που πιάναμαν, πως αυτοί οι δυο όχι μονάχα δεν γνωρίζονταν, αλλά δεν είχαν ιδωθεί και ποτέ!

Και εκεί που είχαμαν μια κρυφή ελπίδα μήπως έστω και την τελευταία στιγμή ματαιωθεί το ταξίδι, έσβησε όταν ακούσαμεν πως έστειλαν μια φωτογραφία της Μάνθας, από εκείνες που είχαμαν βγάλει στο τελευταίο πανηγύρι της Αγιάς Τριάδας, να τη δει ο γαμπρός και να αποφασίσει, αν θα πει το ναι! Μα παρότι παιδιά εμείς, καταλαβαίναμαν πως δεν θα βρισκόταν υποψήφιος γαμπρός που θά 'λεγε όχι σ' αυτή τη λεβεντόκορμη κοπέλα, με το πανέμορφο πρόσωπο και τα πλούσια μαλλιά, μαλλιά πλεγμένα σε δυο χοντρές κοτσίδες!

Και το «κακό» έγινε! Η Μάνθα ήταν αποφασισμένη ν' αφήσει πίσω της μαζί με τη σκληρή ζωή του χωριού της και όλους αυτούς που τόσο αγαπούσε, γονείς, αδέρφια, συγγενείς και φίλους. Τι κι αν δεν γνώριζε το Νίκο που θα παντρευόταν, αφού η θειά η Πάναινα, συννυφάδα της γιαγιάς μας της Νικόλαινας, της Νικόλα-Ζάχαινας, από τον πρώτο της γάμο με το Βαγγέλη Πεπόνη και θειά του Νίκου, ήταν γυναίκα αξιόπιστη, με καλή καρδιά, που ήθελε το καλό και των δυο.

Σίγουρα η Μάνθα είχε όχι μονάχα τη συγκατάθεση, αλλά και την ενθάρρυνση της μάνας της, της θείτσα-'Θηνάς. Έξυπνη γυναίκα η θείτσα-'Θηνά, έβλεπε την πολύ δύσκολη ζωή που πρόσφερε τούτος ο τόπος και ήθελε κάτι

καλύτερο για τα παιδιά της, κόντρα στη νοοτροπία που επικρατούσε να θεωρείται τύχη για τους γονείς που πάντρευαν τις τσιούπρες τους στο ίδιο χωριό. Θυμούμαι καθαρά, σαν να είναι τώρα, τη φράση: «Τρεις τσιούπρες, και τις τρεις παντρεμένες στο χωριό!»

Θλίψη βαθειά πλημμύρισε τις παιδικές μας ψυχές, μα δεν θελήσαμε να μοιραστούμε όσα νιώθαμε με κανέναν από τους μεγάλους. Μοναχά τα βράδια κουβεντιάζαμε κρυφά και σαν πέφταμε για ύπνο προσπαθούσαμε να φανταστούμε αυτό το μεγάλο καράβι, το υπερωκεάνιο, που θά 'παιρνε τη Μάνθα τη δική μας και θα ταξίδευε περσότερα από τριάντα μερόνυχτα, γιατί τόσο χρειαζόταν τότε να φτάσει το καράβι από τον Πειραιά στην Αυστραλία!

Τι κι αν προσπάθαγε να μας καθησυχάσει η μάνα μας, που καταλάβαινε την αγωνία μας, λέγοντάς μας πως η Μάνθα μας δεν θα ήταν μόνη, αφού με το ίδιο καράβι θα ταξίδευαν μαζί και πολλές άλλες κοπέλες, από διάφορα μέρη της Ελλάδας, που πήγαιναν στην Αυστραλία για νύφες κι αυτές. Και δεν μας καθησυχάζαν τα λόγια της μάνας μας, αφού διαισθανόμασταν και τη δική της αγωνία.

Την Αυστραλία δεν μπορούσαμε να τη φανταστούμε. Ξέραμε όμως από το σχολείο πως ήταν πολύ μακριά, πιο μακριά και από την Αμερική που ήταν ο πατέρας της φίλης μου της Άννας, ο Γούσιας, ο Γούσια-Πριόβολος, αδερφός του Ποστόλη, και που δεν ήταν μακριά η μέρα που θά 'φευγε και η γυναίκα του η Βαγγελή με τα τέσσερα παιδιά τους.

Ξέραμε ακόμα πως εκεί ζούσαν τα καγκουρό, που με τόση περιέργεια παρατηρούσαμε στις εικόνες, εικόνες ολοζώντανες, που είχε το μεγάλο βιβλίο, εκείνο με τα χοντρά και γυαλιστερά φύλλα, που είχαμε στο σχολείο και που είχαμε την τύχη να το 'χουμε στη διάθεσή μας τα μεσημέρια, αφού ο δάσκαλός μας, δάσκαλος αληθινός, πίστευε πως τα βιβλία είναι για να τα 'χουν τα παιδιά και όχι να τα κλειδώνουμε για να τα διατηρούμε καθαρά!

Και δεν άργησε νά 'ρθει εκείνη η μέρα.

Δεν πέρασε πολύς καιρός και ήρθε το χαμπέρι πως η Μάνθα μας θά 'φευγε! Μα μάθαμε πως θά 'καναν και γάμο το τελευταίο βράδυ πριν τον ξενιτεμό της. Και ξεκινήσαμε εκείνη τη μέρα όλη η οικογένεια, ο πατέρας μας ο Πάνος, η μάνα μας, και τα πέντε παιδιά, ακόμα και το πιο μικρό, η Βαρβαρούλα –Τσιόνα άρεσε στον πατέρα μας να τη λέει, γιατί είχε και το όνομα της γιαγιάς του της πολυαγαπημένης–, με συμπαραστάτη, όπως συνέβαινε συνήθως, το λατρεμένο άλογο του παππού μας του Κωσταντή, τον Καρά, ν' ανεβούμε στου Σκιαδά για το γάμο.

Όμως η επίσκεψή μας αυτή δεν όμοιαζε σε τίποτα με τις επισκέψεις που κάναμε άλλες φορές, όπως στο πανηγύρι τ' Άι Χριστόφορου. Ίχνος δεν υπήρχε από τη χαρά που νιώθαμε τότε. Μα και το βράδυ στο γάμο τίποτα δεν όμοιαζε με τους γάμους που ξέραμε! Τώρα σ' όλο το δρόμο μικροί και μεγάλοι ήμασταν βυθισμένοι στις σκέψεις μας. Οι γονείς μας δεν έλεγαν τίποτα, και

η σιωπή τους μιλούσε στις παιδικές μας ψυχές. Και τά' λεγε όλα αυτή η σιωπή! Έλεγε τόσα και τέτοια πράγματα που δεν θα μπορούσε να τα πει με λόγια κανένας, όσο κι αν θα τό 'θελε, όσο κι αν θα το προσπαθαινε!

Και φτάσαμε στον προορισμό μας λίγο πριν το σούρουπο, ντυμένοι όλοι όπως άρμοζε σε γάμο! Μα τα αγκαλιάσματα και τα φιλήματα ήταν τώρα πρωτόγνωρα! Όλοι, μα όλοι, και πιο πολύ η θείτσα Ήθηνά, προσπαθούσαν να φανούν ψύχραιμοι, αλλά σε όλα τα πρόσωπα εμείς τα παιδιά δε βλέπαμε μονάχα το κρυφό δάκρυ που κυλούσε, αλλά βλέπαμε και όλα τα δάκρυα, και θα ήταν αυτά ποτάμι, που κρατούσαν με ζόρι μεγάλο και που από στιγμή σε στιγμή θα πλημμύριζαν τα πρόσωπά τους και που εμείς θέλαμε τόσο να το ιδούμε, γιατί αυτό θα ήταν η αλήθεια και το δίκιο!

Και όλα εμείς τα παιδιά μονάχα κοιτούσαμε και πονούσαμε, πονούσαμε βαθιά. Μα δεν είχαμε λόγο! Ήμασταν, βλέπεις, παιδιά!

Και γυροφέρναμε στην αυλή μαζί με τα συνομήλικα ξαδέρφια μας, τη Χριστίνα, το Βαγγέλη και τη Σταυρούλα, χαμένα όλα στις σκέψεις μας, δίχως να μπορούμε να εκφράσουμε αυτό που νιώθαμε. Και θυμούμαι σαν τώρα τη Χριστίνα να αποτραβιέται στην προσπάθειά της να κρυφτεί για να μη ιδούμε εμείς το απελπισμένο κλάμα της. Μα εμείς ξέραμε, γιατί διαβάζαμε την απελπισία στα μάτια της, που ήταν κατακόκκινα από το κλάμα, και αυτό μεγάλωνε τον πόνο μας!

Και αργότερα, όταν οι καλεσμένοι, συγγενείς κυρίως, κάθισαν στο τραπέζι, εμείς τα παιδιά κατεβήκαμε στο κατώι που το είχαν μετατρέψει σε μαγειριό για την περίπτωση. Εκείνη την ώρα ο μάγειρας —τι μάγειρας, απλά κάποιος που έκανε το μάγειρα— είχε βγάλει το βρασμένο πρόβιο κρέας, κρέας από το κοπάδι του μπάρμπα-Στούλα που το φρόντιζαν η Φωτεινή και ο Σπύρος, το είχε βάλει σε δυο μεγάλα χαλκωματένια τεψιά, και είχε μόλις αρχίσει να ρίχνει στο μεγάλο καζάνι, καζάνι χαλκωματένιο κι αυτό, τα μακαρόνια.

Σαν τώρα θυμούμαι τόσο το χαρτόνι που είχε μέσα τα μακαρόνια, χύμα, όσο και το χέρι του μάγειρα, το αριστερό, να βγάζει χεριές-χεριές τα μακαρόνια και να τα ρίχνει στο καζάνι, ενώ με το δεξί να προσπαθεί να ανακατόψει το καζάνι με τη μεγάλη ξύλινη κουτάλα. Μα πολύ γρήγορα φαίνεται πως διαπίστωσε ότι όλα αυτά τα μακαρόνια δε χώραγαν στο καζάνι όταν άρχισαν να διογκώνονται. Και τότε τον είδαμε να βγάζει μακαρόνια σε ένα μεγάλο τεψί για να λιγοστέψουν και να μπορέσουν να βράσουν. Το θέαμα αυτό μας απορρόφησε για λίγο, μα για πολύ λίγο!

Και δε θυμούμαι πώς πέρασε η βραδιά, θυμούμαι όμως καλά μονάχα πως ξημέρωσε πολύ γρήγορα η άλλη μέρα, λες και βιαζόταν η νύχτα να της παραχωρήσει τη θέση της, μην τύχει και η Μάνθα μας αλλάξει γνώμη, κάτι που εμείς τα παιδιά ευχόμασταν να συμβεί, είχαμε πάντοι όμως να το ελπίζουμε!

Και εκείνο το πρωί του αποχωρισμού περίσσεψαν οι αγκαλιές και το κλάμα, κλάμα με αναφιλητά, ενώ τα πρόσωπα μικρών και μεγάλων θύμιζαν,

θά 'λεγα σήμερα, πρόσωπα αρχαίας τραγωδίας. Μα εγώ έχω βαθιά αποτυπωμένη την εικόνα της πρωταγωνίστριας, της Μάνθας μας, που όταν τη φέρνω στο μυαλό μου, και τη φέρνω συχνά, τα μάτια μου βουρκώνουν!

Κι όταν αργότερα ήρθαν οι φωτογραφίες του γάμου, μήνυσε η θείτσα 'Θηνά στην αδερφή της, τη μάνα μας, και ανεβήκαμαν στου Σκιαδά να ιδούμε τη Μάνθα μας νύφη! Μα τι φωτογραφίες ήταν αυτές! Τι νυφικό παραμυθένιο! Αμ, οι καλεσμένοι; Όλοι οι άντρες ντυμένοι σαν γαμπροί, με κουστούμια και γραβάτες, και οι γυναίκες όχι μονάχα ντυμένες με όμορφα φορέματα, αλλά και χτενισμένες με περίσσια χάρη!

Όμως παρότι παιδί τότε γύρω στα δέκα, δεν ξεχνώ περσότερο και από τα κλαμένα πρόσωπα, την απέραντη σιωπή που απλωνόταν γύρω μου. Δεν με συγκίνησε εμένα ούτε το παραμυθένιο νυφικό, μήτε οι καλεσμένοι και οι καλεσμένες. Εγώ ήθελα τη Μάνθα μας όπως την ήξερα. Ήθελα να τη βλέπω γελαστή και χαρούμενη, μα τίποτα απ' αυτά δεν έβλεπα ούτε στις φωτογραφίες ούτε γύρω μου!

Δεν μπορούσε να με ξεγελάσει εμένα εκείνο το χαμόγελο της νύφης, γιατί έβλεπα πίσω απ' αυτό! Μου μίλαγε η ψυχή της! Και είμαι σίγουρη πως τα ίδια έβλεπαν και οι μεγάλοι. Πώς θα μπορούσε να στέκεται ασυγκίνητη η Μάνθα όταν σε τούτη την ξεχωριστή μέρα της ζωής της δεν είχε δίπλα της κάποιον από τους γονείς της και ούτε ένα από τα έξι αδέρφια της! Και οι κοτσίδες της; Πού ήταν οι κοτσίδες της; Και ήθελα όλα αυτά να τα φωνάξω δυνατά και ν' ακουστούν, γιατί πνιγούνται, μα θυμούμαι καλά πως άχνα δεν έβγαλα, κι ας με ξεκούφαινε αυτή η σιωπή!

Και δεν πέρασε πολύς καιρός και τη Μάνθα ακολούθησε η Φωτεινή, και ύστερα η Σοφία και τελευταίος ο Σπύρος, το μεγαλύτερο από τα δυο αγόρια.

Και από τότε η μάνα μας, θυμούμαι, όταν ξάδειαζε και έμπαινε στη μηχανή, τη μηχανή του ραψίματος του ποδαριού, που ήταν και ΣΙΓΚΕΡ, έπαψε για καιρό να τραγουδάει το ρομαντικό τραγούδι, κάτω στον κάμπο, κάτω στην Ελασσόνα ..., τραγούδι που το άκουγε από το ράδιο τότε που μάθαινε μοδίστρα στα Γιάννενα, και τραγούδαγε τώρα τραγούδια της ξενιτιάς, που έβγαζαν έναν μεγάλο καημό, ένα μεγάλο γιατί!

Και ήταν τόση και τέτοια η νοσταλγία της θείτσα-'Θηνάς και του μάρμα-Στούλα, που μπόρεσαν, άνθρωποι του χωριού αυτοί, σε προχωρημένη μάλιστα για την εποχή τους ηλικία, να ταξιδέψουν στην Αυστραλία για να ιδούν όχι μονάχα τα παιδιά τους, αλλά και τ' αγγόνια τους. Όμως ούτε τούτο το ταξίδι γιάτρεψε τον καημό τους! Θα 'λεγα μάλιστα πως τον έκανε πιο μεγάλο, τόσο μεγάλο, που έγινε αβάσταχτος!